

Sygn. akt II Ka 46/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk
Protokolant:	sekr. sąd. Agnieszka Wierzbicka

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 r.

sprawy **S. C. (1)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 2 października 2015 r. sygn. akt II K 559/14

I. w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że w opisie czynu przypisanego oskarżonemu S. C. (1) w pkt I wyroku w miejsce słów „dwukrotnie uderzył ją w twarz, w skutek czego uderzyła ona głową w ścianę” wprowadza zapis „chwycił ją ręką za szyję i twarz i uderzył jej głową o ścianę”;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 zł tytułem wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 46/16

UZASADNIENIE

S. C. (1) został oskarżony o to, że w okresie od daty dziennej bliżej nieustalonej na początku lutego 2012 r. do dnia 20 lipca 2014 r. w miejscowości J., S., gm. G., G., powiat G. woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną J. C. (1) w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, w trakcie których wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za wulgarne i obelżywe, posądzał o niewierność małżeńską naruszał nietykalność cielesną w ten sposób, że dwukrotnie uderzył głową pokrzywdzonej w ścianę w dniu 03 lutego 2013 r., zaś w dniu 20 lipca 2014 r. złapał ją za szyję podczas kierowania samochodem, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz groził dalszym użyciem wobec niej przemocy, przy czym groźba ta wzbudziła w pokrzywdzonej uzasadnioną obawę,

że będzie spełniona, tj. o przestępstwo określone w art. 207 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 2 października 2015 r., sygn. akt II K 559/14, Sąd Rejonowy w Garwolinie:

I. oskarżonego **S. C. (1)** w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w dniu 03 lutego 2013 r. w miejscowości J., S., gm. G., G., powiat G. woj. (...) naruszył nietykalność cielesną J. C. (1) w ten sposób, że dwukrotnie uderzył ją w twarz, wskutek czego uderzyła ona głową w ścianę, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 217 § 1 k.k. i w odniesieniu do tego czynu na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k. postępowanie karne umorzył wobec przedawnienia karalności;

II. nadto oskarżonego **S. C. (1)** w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w dniu 20 lipca 2014 r. G., powiat G., woj. (...) naruszył nietykalność cielesną J. C. (1) w ten sposób, że złapał ją za szyję podczas kierowania samochodem i przytrzymał, czym spowodował u niej dwa niewielkie podbiegnięcia krwawe u nasady szyi po stronie lewej, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 217 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 217 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres 2 lat tytułem próby;

IV. na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. w orzeczonym okresie próby zobowiązał oskarżonego do poprawnego zachowania się wobec pokrzywdzonej J. C. (1);

V. na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania w sprawie w dniach 20- 23 lipca 2014 r., tj. cztery dni, przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny;

VII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 346,95 zł tytułem kosztów sądowych w tym 110 zł opłaty.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł obrońca S. C. (1) zaskarżając go w części w zakresie pkt I. i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a. art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że oskarżony naruszył w dniu 03 lutego 2013 r. nietykalność cielesną J. C. (1) w ten sposób, że dwukrotnie uderzył ją w twarz, wskutek czego uderzyła ona głową w ścianę, w sytuacji gdy swobodna ocena całości materiału dowodowego w postaci zeznań J. C. (1) protokół rozprawy z dnia 4 grudnia 2014 r. k. 74 i protokół zawiadomienia o przestępstwie k. 2v, notatki policyjnej k. 93, zeznania M. Z. (2) protokół rozprawy z dnia 2 kwietnia 2015 r. k. 142 i 142v, wyjaśnień S. C. (1) protokół rozprawy z dnia 4 grudnia 2014 r. k. 73, zeznań świadka A. O. i B. K. wskazują, że S. C. (1) w ogóle nie uderzył J. C. (1) w dniu 3 lutego 2013 r., a ewentualnie wobec nieusunięcia w postępowaniu dowodowym wątpliwości w zakresie przebiegu zdarzenia i zachowania oskarżonego w tym dniu należy rozstrzygnąć przedmiotowe na korzyść oskarżonego.

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie S. C. (1) od zarzutu popełnienia czynu zabronionego określonego w pkt I. zaskarżonego wyroku.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł apelację. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżycielka posiłkowa przyłączyła się do stanowiska prokuratora. Oskarżony przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do rozstrzygnięcia o treści przyjętej w wyroku Sądu Okręgowego.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że skarżący nie ma racji o tyle, o ile kwestionuje dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę materiału dowodowego. Motywy tej oceny przedstawione zostały w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i analiza przytoczonych tam argumentów wykazuje, iż ocena ta- co do zasady- jest prawidłowa. Sąd I instancji należycie uwzględnił dyrektywy art. 7 k.p.k., a skoro tak, to Sąd Odwoławczy nie jest władny podważyć jego rozumowania i wysnutych na tej podstawie wniosków.

Wbrew wywodom obrońcy, zeznania J. C. (1) wolne są od sprzeczności, które uzasadniałyby ich dyskredytację. Sam apelujący nie jest w stanie wykazać, aby było inaczej. Analiza argumentacji podniesionej na uzasadnienie wniesionego środka odwoławczego prowadzi do wniosku, iż skarżący sprzeczności tego rodzaju doszukuje się przede wszystkim w opisie przebiegu zajścia z dnia 3 lutego 2013 r. Faktem jest, że J. C. (1), relacjonując w dniu 20 lipca 2014 r., stwierdziła, iż zajście z lutego 2013 r. wiązało się ze złapaniem jej przez S. C. (1) za szyję i uderzeniem dwa razy jej głową o ścianę (k. 2- 2v), zaś zeznając w dniu

4 grudnia 2014 r. podała, iż oskarżony złapał ją wówczas za żuchwę i policzki i dwa razy uderzył jej głową o ścianę (k. 73v). W toku rozprawy apelacyjnej z dnia 15 marca 2016 r. wyżej wymieniona stwierdziła natomiast, że S. C. (1) złapał ją jednocześnie za szyję i żuchwę i uderzył jej głową o ścianę. Nie pamiętała ile razy została uderzona głową o ścianę. Zaznaczyła, że na pewno było jedno uderzenie, nie wie, czy było drugie; drugie uderzenie głową o ścianę mogło być efektem samoistnego odbicia się głowy. J. C. (1) zaprzeczyła przy tym, aby została uderzona przez oskarżonego w twarz. Zaznaczyła, że w rezultacie bólu związanego z chwyceniem jej za żuchwę przyłożyła do twarzy słoik i być może dlatego policjant wydedukował, iż do rzeczonego uderzenia doszło (k. 267). W przekonaniu Sądu Odwoławczego, zaprezentowane różnice w relacjach J. C. (1) nie pozwalają

na wniosek o ich niewiarygodności. Zauważyć należy, że zdarzenie z dnia 3 lutego 2013 r. miało dynamiczny charakter, w związku z czym różnice w jego opisie są naturalne. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, iż zachodzące rozbieżności świadek wytłumaczyła w sposób przekonujący, albowiem odpowiadający zasadom doświadczenia życiowego. Pokrzywdzona relacjonując w toku rozprawy apelacyjnej wskazała na swe wątpliwości w zakresie liczby uderzeń jej głową o ścianę. W związku z tym przyjąć trzeba, że starając się zachować obiektywizm nie wyolbrzymiała ona przebiegu zajścia. Pamiętać przy tym należy, że samo stwierdzenie, iż deskrypcje procesowe świadka są w większym lub mniejszym stopniu wewnętrznie sprzeczne oraz sprzeczne ze sobą nie wystarczą, aby je na tej podstawie odrzucić jako niewiarygodne. Owe sprzeczności niekoniecznie muszą mieć związek z próbą świadomego zafałszowania przez te osoby rzeczywistości, lecz równie dobrze mogą być spowodowane innymi okolicznościami, w tym wynikać mogą z niedostatków ludzkiej pamięci (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 24 października 2012 r., II AKa 173/12, LEX nr 1236876). Inaczej niż chce tego apelujący, niewiarygodności oświadczeń procesowych J. C. (1) nie sposób argumentować powoływaniem się na relacje M. Z. (2). Z zeznań złożonych przez tegoż w dniu 2 kwietnia 2015 r. wynika, że nie pamiętał on interwencji u państwa C. (...) Złożone przez niego oświadczenia procesowe de facto ograniczały się do potwierdzenia treści zawartych w notatce urzędowej (k. 142- 142v). Takiego sposobu przeprowadzenia przesłuchania osoby sporządzającej notatkę urzędową, a w konsekwencji także pozyskanych tą drogą zeznań, nie można zaaprobować, albowiem de facto stanowiłyby one obejście zakazu ujętego w treści art. 174 k.p.k. i art. 393 § 1 k.p.k. zdanie ostatnie k.p.k. (podobnie: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 10 stycznia 2006 r., II AKa 284/05, LEX nr 168024, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lutego 2007 r., V KK 183/06, LEX nr 274709). W związku z tym dowód z zeznań funkcjonariusza Policji nie może prowadzić do czynienia ustaleń faktycznych sprzecznych z zeznaniami J. C. (1), lecz może jedynie przyczyniać się do ich weryfikacji (podobnie: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 28 grudnia 2012 r., II AKa 389/12, LEX nr 1254584). W przedmiotowym kontekście zaakcentować należy, że w toku rozprawy apelacyjnej pokrzywdzona- jak zaznaczano już wyżej- w sposób logiczny uargumentowała możliwość pojawienia się we właściwej notatce urzędowej wskazania

na uderzenie jej przez S. C. (1) w twarz. Na uwagę zasługuje przy tym fakt, że analogiczne twierdzenia w tym zakresie wymieniona złożyła już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego (k. 72v).

Wbrew lakonicznym tezom skarżącego, wystarczającej podstawy dla odmówienia wiary depozycjom J. C. (1) w części poświęconej zajściu z dnia

3 lutego 2013 r. nie stanowią także zeznania A. O. i B. K.. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż pierwszy z wymienionych świadków, nawiązując do zastosowania przemocy przez S. C. (1) w domu w miejscowości J. (...), podał, że J. C. (1)

mówiła o popychaniu jej przez ówczesnego męża (k. 34v, 109), a także zaznaczył, iż ogólnie nie zaobserwował u tejsze obrażeń wskazujących na występowanie przemocy domowej (k. 109v). B. K. zrelacjonował natomiast, że podczas bytności u S. C. (1) i J. C. (1) nie zauważył, aby pierwszy z wymienionych zachowywał się agresywnie, zaś o zajściu związanym z zastosowaniem przemocy dowiedział się od mieszkańców wsi (k. 167v- 168). Stwierdzenia takiej treści nie mogą zostać poczytane za przeczące wiarygodności informacji przekazanych w przedmiotowej materii przez J. C. (1). Wskazują jedynie na incydentalny charakter zdarzenia z dnia 3 lutego 2013 r., który to charakter znalazł wyraz w prawnej ocenie zachowań przypisanych oskarżonemu.

Zatem ocena materiału dowodowego poczyniona przez Sąd Rejonowy nie nosi cech dowolności. Nie zmienia tego konstatacja obrońcy o konsekwencji wyjaśnień oskarżonego nieprzyznającego się do uderzenia głową pokrzywdzonej o ścianę. Skutku zamierzonego przez apelującego odnieść nie mogła także teza o braku logiki w wezwaniu funkcjonariuszy Policji w dniu 3 lutego 2013 r. i jednoczesnym niewystąpieniu z żądaniem zatrzymania S. C. (1), pomimo sygnalizowanego zastosowania przemocy i znajdowania się przezeń w stanie wskazującym na spożycie alkoholu. Jak wynika z niekwestionowanych zapytań Sądu I instancji, konflikty pomiędzy S. C. (1) i J. C. (1) nie miały charakteru jednostkowego i łączyły się z przejawianiem agresji przez każdą ze stron. Charakter relacji panujących pomiędzy wymienionymi nie pozwala zatem na uznanie za dyrektywę oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej prawidłowości podniesionej przez obrońcę.

Zestawienie informacji płynących ze zgromadzonych w sprawie i uznanych za wiarygodne środków dowodowych z treścią zrekonstruowanego stanu faktycznego doprowadziło natomiast Sąd Okręgowy do przekonania, iż w postępowaniu pierwszoinstancyjnym doszło do błędu w ustaleniach faktycznych (błędu dowolności) w zakresie zajścia z dnia 3 lutego 2013 r. Inaczej niż chce tego Sąd Rejonowy, brak jest podstaw dla tezy, iż we wskazanej dacie oskarżony S. C. (1) dwukrotnie uderzył J. C. (1) w twarz, wskutek czego uderzyła ona głową o ścianę. Zaprezentowane wyżej relacje pokrzywdzonej nakazują przyjęcie, że w inkryminowanym czasie oskarżony chwycił wyżej wymienioną ręką za szyję i twarz i uderzył jej głową o ścianę. Zważyć przy tym trzeba, że skoro pokrzywdzona wyraziła zaprezentowaną wyżej niepewność co do liczby wykonanych przez oskarżonego uderzeń jej głową o ścianę, to skonstatować trzeba, iż w przedmiotowej materii zaistniały wątpliwości, których nie usunięto w postępowaniu dowodowym, a zatem wątpliwości, które rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (art. 5 § 2 k.p.k.). W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż konieczną jest zmiana opisu czynu przypisanego oskarżonemu S. C. (1) w pkt. I. wyroku przez wprowadzenie w miejsce słów „dwukrotnie uderzył ją w twarz, wskutek czego uderzyła ona głową o ścianę” zapisu „chwycił ją ręką za szyję i twarz i uderzył jej głową o ścianę”.

Z tych wszystkich przyczyn i przy braku przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.

Na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 632a k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 zł tytułem wydatków za postępowanie odwoławcze (art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym- tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 663).